

## РОДАТА

Широко разклонена е нашата рода – из цялата страна, далече извън границите на страната. „Имаме само роднини“, казва майка ми, докато разбърква гювеча, „роднини, които познаваме, и непознати роднини“. И предците ни, които каним на всеки празник и които получават най-сочното парче агнешко. Дядо ми захапва едно чушле, което не му е никога достатъчно люто, и оправя кепето си: „Няма как да избягаш от роднините си, най-добре е да свикнеш с тях.“ Прабаба ми, с кошничката с бродерии до себе си, се изсеква така шумно, че чуваме погрешно прогнозата за времето, хвърля носната си кърпа на пода и взема думата с най-изтърганата си мъдрост: „Ти си това, което са другите преди теб.“ Докато сестрите ми мият съдовете, по телевизията един пее, навярно далечен роднина, и на мен ми идва наум завещанието на прапрадядо ми, надраскано върху корицата на един изпокъсан фотоалбум: „Границите на моята рода са граници на моя свят.“ Това, доколкото знам, все още никой не е могъл да опровергае. Чичо на майка ми, учен човек, който ходи на работа с костюм и който никога не ни посещава, тъй като е много зает, посвети седем години на родословното ни дърво, доказващо един велик везир за начало на нашия род („Никакви възражения!“), в отговор на което чичо ми по бащина линия за девет години усърден труд доказа, че произходът ни започва с първия валия на Османската империя. Баща ми, толкова черен, че на улицата често бива обиждан като циганин, никога не взема страна, освен с въздишката си: „Отправи ли се някой на път, чак тогава разбира колко много роднини има.“ И затова прадядо ми никога не е стигал по-далече от Едирне, прекалено често е бил спиран пътъм от любопитни люде, които са вярвали, че са го разпознали, и са го канели в домовете си, само чувайки гласа му. В моята рода роднинството има свое собствено измерение, това исках да обясня на учителя си, но той не ме слуша, а и сестра ми никога не ме оставя да довърша, измъква ми листа под молива, е, разказвай сега...

раства в тялото ѝ без да ѝ преча, тя си мисли красиви неща, удря прането в каменна плоча, надиплено, свито на топка, натъркано с домашен сапун от свинска мас, панталони, ризи, кърпи, черги, те ѝ създават най-много работа, мисли си за сина, който трябва да роди, мъжът ѝ така е наредил, тя се срамува от него, когато той раздава заповеди на съдбата, гол от кръста нагоре, глътка кафе, пълна чиния с боб, преди да излезе и да отиде при козите, той нищо не казва, тя слуша и после, докато пере, гласът му, подрезгавял от съня, излиза от гърлото му под затоплящото слънце и няма нищо какво да му пречи, дори хлопатарят на врата на неспокойния черен овен, само гърмът може да го заглуши, когато привършва с доенето, пет литра, пяна отгоре, вкъщи отново, чергите ѝ създават най-много работа, вече са проснати да съхнат, тя лежи под току-що изпраното одеяло, съвсем гола, така, както той иска, той влиза в стаята, надвесва се над нея, погледът му пада върху лицето ѝ, откопчава колана си, втренчил очи в нея, сякаш нещо не ѝ вярва докрай, с какво ли съм го разочаровала?, панталоните падат, той измъква краката си от крачолите, ще ми дадеш ли син?, вече се е навел, ръката му с мирис на козе мляко я гали по врата, по гърдите, по корема, не е възбудена, но е до него, когато той прониква в нея, ти си моето удоволствие и моята болка, гласът му се е завърнал и колкото повече се възбужда, толкова по-малко може да мълчи, тя е наред плевнята, наоколо ѝ сеното кръжи като снежинки, тя почти нищо не вижда, сламки и прах, всичко наоколо се върти, прониква в нея, в ноздрите ѝ, в ушите, в устата, между бедрата ѝ, тя натъпква сеното и с тежка стъпка излиза от плевнята, вътре в нея буца, дотолкова плод само на неговото желание, на неговата настойчивост, че

тя си пожелава да роди дъщеря и да я кръсти Фатима, рухва и с дясната ръка се обляга на плочата, мъжът ѝ изкарва коня, купил е коня тъкмо за тази цел, акушерката е през две села, вторник е и аз съм готов да се родя...

достатъчно с написаното, сестричке, всяко семейство си има по някоя черна овца, нашето сякаш е само от черни овци, малкият по цяла вечер седи и записва всичко, което се казва, макар да се казва, за да се забрави, понеже иначе скоро няма да има какво да си казваме, а моята любима сестра вече месеци наред си мечтае за сватба, макар да не се е задал още никакъв мъж и да няма никакви кроежи за сватба. Тя е хвърлила око на някакъв търговец на дърва, който мирише на евтин афтършейв, макар братовчедката да твърди, че не е никак евтин, а е от най-скъпите, възможно е, но когато е прекалено много, дори и най-скъпото мирише евтино. Скоро отново е Рамазан, затова и ние трябва да се упражняваме, в групи по десетина, всички сме братовчеди, преди здрач обикаляме селото, за няколко парченца локум с барабанни удари събуждаме обушаря, за единия лев с барабанни удари събуждаме кмета, за едната благословия с барабанни удари събуждаме всички, независимо дали плащат или не, независимо дали искат или не. Повечето плащат, имамът добре ги е възпитал, за новата джамия всички те дариха пари, малкото, което могат да дадат и при най-добра воля, украсата пое самият имам, той украсява, откакто изобщо си спомням, всичко в нашето село. Имаме предостатъчно време да се упражняваме с барабаните, ние сме най-добрите, за Байрам ще ударим в земята момчетата от долното село, както и миналата година, както и по-предишната, иначе няма какво много да правим, висим нагоре-надолу и разсъждаваме къде можем да намерим работа, някой казва, на Канарските острови, там търсели хора, по строежите, друг пък казва, в Австрия можеш да береш зеленчуци, плащало се много добре. Всички познаваме англичанина, който обикаля из нашия край, той ни откупува билките, с които баба ми лекува, пада се по повече от 30 цента на кило, толкова дава и за елховите шишарки, и за боровите шишарки, които ги изпращали в Германия, така твърдят, а защо германците имат нужда от толкова много шишарки, за мен си остава загадка, мъжът с камиона, той събира в годината своите сто тона и явно знае какво прави, той плаща малко, но плаща, плаща веднага. Сред нас има един, малко по-голям, той вече от доста време е заминал, работи в месарница в някакво селище на име Клопенбурх, това не е лошо, но и той не е направил кой знае какво, децата му ходят на училище във Велинград, а жена му не знае кое в живота е трайно и кое не. Така е, един ден ти усърдно барабаниш, а на другия ден никой не иска да бъде събуден от теб. Цялата страна отива *на кино*, казва баща ми, тук няма никаква *файда*, казва най-възрастният чичо, такава е *дереджето*, казва най-младият чичо, *мен тук ме няма*, казваме ние, дори когато майките ни варят мармалад от горски ягоди, който е сладък колкото и сокът от червени боровинки, в деня, когато получа документи, веднага тръгвам...

Бисмалах ал-рахман ал-харим, той е лентяй, какво още да кажа, по-големият ми брат е просто лентяй, той единствено мисли как да се махне, не иска да си цапа ръцете, а работа има достатъчно, той не би искал да се прибира вкъщи с лепкави черни ръце, би искал като гражданите по всяко време да може да се ръкува с всекиго. Когато през април започнем със засаждането на стръковете тютюн, той твърди, че не го бива за такава работа, бил несръчен, щял да помага при беритбата. Нищо такова. Когато настъпи времето на беритбата, на него отново не му се слиза в низината, понеже знае колко е трудно после изкачването в края на дългия ден. Ако ли пък има настроение да се присъедини към нас, той ниже листата толкова мърляво, че те не остават дълго нанизани, а падат на земята, не дава никой да му каже нищо, сякаш че самият дявол му е пикал в ушите. Тютюнът е

вреден за здравето, твърди той, мързеливият винаги оправдава мързела си с хитроумни обяснения, би трябвало да дезинфекцираме мозъка му с тютюнева вода, не разбира, че всички ние сме като бобените стъбла, които растат срещу слънцето, опрени едно в друго и който се извърне, се пречупва и пада, дано пророкът салалаху`алаихи ва салам му покаже правия път на този мързеливец, който ми е брат...

Какво още да разкажа за нашата рода? Откакто братовчед ми Мустафа си пусна брада, неговата самомнителност избуява, брат ми иска да задава ритъма, но само веднъж в годината се удрят барабани, сестра ми си мечтае за сватба, никъде другаде не се празнува така на сватби, баща ми псува под носа си, „старите взеха имената ни, новите взеха хляба ни“, някак всеки в родата ни по своему не е прав и ако аз реша да насъбера всичко накуп, действително се събира доста много, истински тюрлюгювеч, какъвто само майка ми умее да готви. Така, сега трябва да си лягам.